

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 27 marca 2015 r.

PS-KNPS.431.6.7.2015.HS

**Pani
Joanna Bryłkowska - Hehn
Kierownik
Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Siechnicach
ul. Żernicka 17
55 – 010 Święta Katarzyna**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 26 – 28 stycznia 2015 r. na podstawie art. 22 pkt 8, art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) zespół kontrolny w składzie: Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki – przewodniczący zespołu, Urszula Szczebłowska – starszy inspektor wojewódzki z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej, realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, realizacji zadań własnych gminy, realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz realizacji wybranych zadań z art. 110 ust.1 ustawy o pomocy społecznej obejmującą okres od 1 stycznia 2014 r. do dnia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 29 grudnia 2014 r. Plan Kontroli na I półrocze 2015 r.

W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej pełniła Pani Joanna Bryłkowska-Hehn powołana na stanowisko Kierownika od 1 lipca 2006 r. Zarządzeniem Nr 33/2006 Wójta Gminy Święta Katarzyna z dnia 29 czerwca 2006 r., która z tytułu zajmowanego stanowiska jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień. Od 1 stycznia 2010 r. nastąpiła zmiana nazwy gminy ze Święta Katarzyna na Siechnice.

Podpisany w dniu 10 marca 2015 r. protokół z przedmiotowej kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami wykonywanie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach w kontrolowanym zakresie.

W trakcie kontroli stwierdzono, że osoby zatrudnione w Ośrodku na stanowisku Kierownika, zastępcy kierownika, a także pracowników socjalnych realizujących pracę socjalną w środowisku, posiadają wymagane ustawą kwalifikacje. Stwierdzono, że GOPS w Siechnicach na dzień kontroli spełniał współczynnik zatrudnienia pracowników socjalnych w stosunku 1 pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

Organ kontrolny ustalił, że Gmina Siechnice realizowała następujące zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust.1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 10, 11, 14, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20.

Zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 6, 7, 8, 9, 12 i 15 nie były realizowane, gdyż w okresie objętym kontrolą nie były składane wnioski w przedmiotowym zakresie. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że Kierownik GOPS posiada upoważnienie Wójta Gminy Święta Katarzyna do wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na podstawie art. 54 ust.11 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Upoważnienie Burmistrza Siechnic do wydawania decyzji administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej w czasie nieobecności kierownika posiada również jego zastępca. Powyższe jest niezgodne z zapisem art. 54 ust.11 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.), z którego wynika, że *„Wójt (burmistrz, prezydent) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy może upoważnić kierownika ośrodka pomocy społecznej do załatwiania spraw i wydawania decyzji w jego imieniu dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej”*.

Gmina realizowała także zadania własne dotyczące art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5. Natomiast zadania wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 2 i 3 nie były realizowane. Gmina Siechnice posiada Uchwałę nr VII/28/15 Rady Miejskiej w Siechnicach z dnia 19 lutego 2015 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania i zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie.

Ponadto stwierdzono, że Gmina Siechnice realizowała zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z art. 18 ust. 1, pkt 3, 6 i 9 - w zakresie dożywiania osób zgodnie z Uchwałą Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. Nie realizowała natomiast pozostałych zadań wynikających z art.18 ust. 1 tj. pkt 4, 5, 7 i 8 z uwagi na brak zgłoszeń w tym zakresie.

GOPS w Siechnicach realizował również zadania wskazane w art.110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej tj. kierownik corocznie składał radzie gminy sprawozdania z działalności Ośrodka, za poprzedni rok i przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Zgodnie z art.110 ust. 4 Ośrodek koordynuje realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2010-2015 przyjętą Uchwałą Nr XXIXVIII/278/10 Rady Miejskiej w Siechnicach z dnia 10 czerwca 2010 r.

Kierownik GOPS nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art.110 ust. 5 ustawy), gdyż nie występowała taka konieczność. W okresie objętym kontrolą skierowano 2 wnioski o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art.110 ust. 6 ustawy). Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej udzielają ponadto przedmiotowych informacji, udostępniają druki, pomagają je wypełniać i kompletować.

W toku kontroli sprawdzono pod względem merytorycznym akta osób otrzymujących świadczenia w formie zasiłków okresowych, stałych, celowych, specjalnych zasiłków celowych, pomocy w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania. Dokonano kontroli akt osób otrzymujących pomoc na podstawie Uchwały z dnia 10 grudnia 2013 r. jak również analizy dokumentacji osób ponoszących odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej i osób, którym udzielono pomocy po zwolnieniu z zakładu karnego oraz osoby otrzymującej wynagrodzenie za sprawowanie opieki.

Wydawanym decyzjom administracyjnym w zakresie przyznawania świadczeń na podstawie ustawy o pomocy społecznej był nadawany rygor natychmiastowej wykonalności.

Na sformułowanie oceny, oprócz powyższych ustaleń, wpływ miały następujące nieprawidłowości:

1. błędne ustalenie dochodu rodziny przy ustalaniu wysokości zasiłku stałego;
2. brak aktualizacji wywiadu środowiskowego;
3. w dokumentacji ustalającej sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową przy przyznawaniu pomocy w formie zasiłków celowych, specjalnych zasiłków celowych, zasiłków stałych i świadczeń pieniężnych w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” stwierdzono brak oświadczeń o sytuacji majątkowej i oświadczeń o uzyskiwaniu bądź nieuzyskiwaniu dochodu;
4. niezgodne art. 54 ust.11 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych upoważnienie zastępcy kierownika do wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
5. brak wskazania w decyzjach administracyjnych kwoty odpłatności strony w domu pomocy społecznej w sytuacji gdy osoba została umieszczona w placówce w trakcie miesiąca;
6. brak poinformowania strony o przyczynie niezłatwienia sprawy w terminie.

W trakcie kontroli dokonano następujących ustaleń:

W zakresie przyznawania pomocy w formie zasiłku celowego stwierdzono, że w przypadku sprawy Nr 5 (K.K.) do decyzji Nr 5210/397/14 z dn. 12.11.2014 r. brak jest aktualizacji wywiadu, a świadczenie przyznano na podstawie wywiadu przeprowadzonego w dniu 16.10.2014 r.

W zakresie przyznania pomocy w formie zasiłku celowego w sprawie Nr 3 (W.F.) Nr decyzji 5210/350/14 z dn. 6.10.2014 r. i specjalnego zasiłku celowego w sprawie Nr 2 (H.L.) w decyzji Nr 5212/54/14 z dn. 6.10.2014 r. stwierdzono, że strony nie zostały poinformowane o przyczynie niezłatwienia sprawy w terminie tj. po upływie miesiąca od daty złożenia wniosku.

W zakresie przyznania pomocy w formie świadczenia pieniężnego w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w sprawach (1.K.G.) – Nr 5262/172/14 z dn. 8.10.2014 r., (2.R.Dz.) – Nr 5262/24/14 z dn. 29.04.2014 r., (3.Ż.P.) – Nr 5262/7/14 z dn. 17.04.2014 r., Nr 5262/171/14 z dn. 26.09.2014 r. i (6.E.N.) – Nr 5262/40/14 z dn. 16.05.2014 r. oraz w zakresie przyznania pomocy w formie specjalnych zasiłków celowych i zasiłków stałych stwierdzono brak oświadczeń o stanie majątkowym i oświadczeń o uzyskiwanym bądź nieuzyskiwanym dochodzie.

W zakresie kierowania i ustalania odpłatności za pobyt w dps stwierdzono, że w przypadku osób umieszczonych w trakcie miesiąca w wydawanych decyzjach nie wskazano ile będzie wynosić odpłatność stron na pierwszy niepełny miesiąc ich pobytu w placówce. Powyższą sytuację stwierdzono w dwóch sprawach nr 1.Z.W. i nr 2 K.B., odpowiednio w decyzji nr 5310/12/13 z dn.04.11.2013 r. i nr 5310/11/13 z dn.04.11.2013 r. Strony zostały przyjęte do domu pomocy społecznej w ciągu miesiąca tj. w dniu 04.11.2013r. Z wyjaśnień złożonych przez kierownika wynika, że opłata obu osób za niepełny miesiąc została naliczona proporcjonalnie za okres w jakim osoby te przebywały. Mając na uwadze powyższe oraz okres objęty kontrolą odstępuje się od wydania zalecenia w tym zakresie.

W zakresie przyznawania pomocy w formie zasiłku stałego stwierdzono, że w 2 sprawach Nr 3 (B.G.) i Nr 5 (L.S.) błędnie ustalono dochód rodziny przyjmując, że dochód osób stanowi zasiłek pielęgnacyjny, którego strony nie posiadały w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku. W pierwszym przypadku decyzją nr 5220/2/15 z dn.15.01.2015 r. przyznano zasiłek stały od 1 grudnia 2014 r. w kwocie 379,50 zł m-nie, zamiast w grudniu w wysokości 456 zł i od stycznia 2015 r. w kwocie 379,50 zł m-nie. W drugim przypadku decyzją nr 5221/21/13 z dn.23.12.2013 r. przyznano zasiłek stały od 1 grudnia 2013 r. w kwocie 379,50 zł m-nie, zamiast w grudniu w wysokości 456 zł i od stycznia 2014 r. w kwocie 389 zł m-nie.

Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania. Artykuł 106 ust 3a ustawy stanowi, że zmiana dochodu osoby samotnie gospodarującej w okresie pobierania świadczenia pieniężnego nie wpływa na wysokość tego świadczenia, jeżeli kwota zmiany nie przekroczyła 10% kryterium osoby samotnie gospodarującej. Z przepisów ustawy nie wynika wprost, od którego momentu następuje zmiana wysokości świadczenia pieniężnego w przypadku zmiany sytuacji dochodowej strony. W takim przypadku powinno się stosować odpowiednio art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej uznając, że zmiana wysokości świadczenia, a tym samym zmiana decyzji winna nastąpić od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła faktyczna zmiana dochodu strony.

W przypadku sprawy Nr 3 (B.G.) w dniu 18.02.2015 r. wydano decyzję Nr 5221/1/15 zmieniającą wysokość zasiłku stałego od 1 grudnia 2014 r. i wyrównano stronie w dniu 25.02.2015 r. należny jej zasiłek w wysokości 76,50 zł (dowód lista wypłat Nr 34/2015/000041 z dn. 23.02.2015 r.) Mając na uwadze powyższe oraz okres objęty kontrolą odstępuje się od wydania zalecenia w zakresie wyrównania stronom zasiłków stałych.

Wydział Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przesyła do realizacji następujące zalecenia:

1. Dochód osoby/rodziny na bieżąco ustalać zgodnie z art. 8 ust.3 ustawy o pomocy społecznej.
Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.
2. Postępowanie administracyjne w zakresie przyznawania świadczeń z pomocy społecznej realizować zgodnie z zapisami art. 35 i art.36 kpa.
Podstawa prawna: art. 35 i art.36 (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.
3. W przypadku decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych doprowadzić do sytuacji aby przedmiotowe decyzje były wydawane zgodnie art. 54 ust.11 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
Podstawa prawna: art. 54 ust.11 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2008 r. poz. 164, poz.1027 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.
4. Sytuację osobistą, rodzinną dochodową i majątkową stron ustalać na podstawie dokumentów wskazanych w art.107 ust.5b ustawy o pomocy społecznej.
Podstawa prawna: art.107 ust.5b ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.
5. W przypadku ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, a także, gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie sporządzać jego aktualizację.
Podstawa prawna: Art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz.163 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2015 r., t.j. Dz. U., poz. 163 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Grzybowska
Z-CIA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Milan Ušák
Burmistrz Siechnic
Urząd Miejski w Siechnicach
ul. Jana Pawła II 12
55-011 Siechnice
2. a/a

